

Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä

Työntekijöiden ja tehdyn työn määrä

Viljelijöiden ikä ja koulutus

TILASTOVAKKA

Tietoja maa- ja elintarviketaloudesta

Maa- ja puutarhatalouden
TYÖVOIMA 2013

www.maataloustilastot.fi

Tike

Julkaisupäivämäärä 28.11.2014

Tervetuloa tutustumaan Maa- ja puutarhatalouden työvoima 2013 -verkkojulkaisuun

Verkkojulkaisu maatalous- ja puutarhayritysten työvoimasta ilmestyy nyt toista kertaa. Julkaisun tiedot pohjautuvat vuoden 2013 maatalouden rakennetutkimuksen tuloksiin.

Maa- ja puutarhatalouden rakenne on muuttunut Suomessa voimakkaasti ja kehitys jatkuu edelleen. Suomen liittyessä Euroopan unioniin vuonna 1995 maatiloja oli noin 100 000. Nyt tiloja on hieman yli 54 000. Tilojen määrä on lähes puolittunut Suomen EU-jäsenyyden aikana, ja muutaman vuoden sisällä saavutettaneen 50 000 tilan raja-pyykki.

Tilojen vähentyessä maa- ja puutarhataloudessa työskentelevien henkilöiden lukumäärä ja tehdyn työn määrä vähenee. Myös tilakoon kasvu ja teknologian kehittyminen vaikuttavat tiloilla käytettyyn työ-määrään.

Verkkojulkaisussa kerrotaan tutkimuksen tuloksista havainnollisten graafien, karttojen ja taulukoiden avulla. Julkaisu päättää Tiken Tilastovakka- julkaisusarjan. Ensi vuonna julkaisumme ilmestyvät Luonnonva-rakeskuksessa.

Kiitämme lukijoita ja toivotamme mielenkiintoisia lukuhetkiä työvoima-aiheen parissa!

Helsingissä 28.11.2014

Jaana Kyyrä
aktuaari

www.maataloustilastot.fi

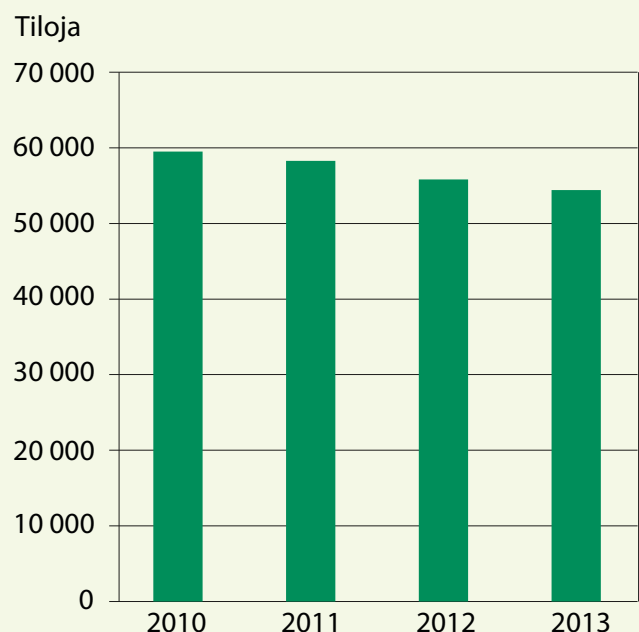
Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä

Tietoa maa- ja puutarhatalouden työvoimasta ja viljelijöiden koulutuksesta kerätään noin kolmen vuoden välein maatalouden rakennetutkimuksen yhteydessä. Edellisen kerran tietoa kerättiin vuonna 2010. Tietoa tilojen lukumääristä ja viljelijöiden keski-ikästä tuotetaan joka vuosi Maatalous- ja puutarhayritysten rakenne-tilastossa.

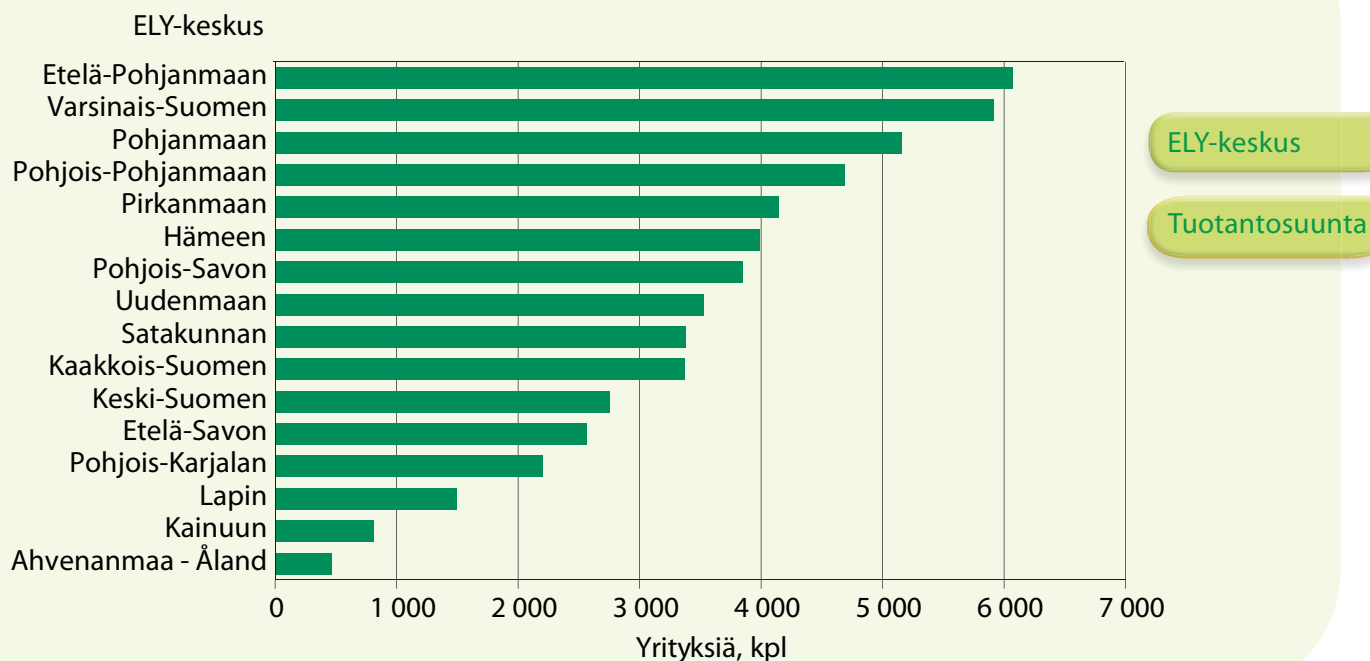
Suomessa oli 54 398 maatalous- ja puutarhayritystä vuonna 2013. Vuodesta 2010 noin 5 000 tilaa on lopettanut toimintansa. Viljelyssä oleva pinta-ala sen sijaan on pysynyt suunnilleen samana, koska lopettavien tilojen viljelysmaat siirtyvät jatkavien tilojen käyttöön. Tämä näkyy vuokratun pellon määrän kasvuna.

Noin kolmannes peltoalasta on vuokrattua. Tiloista 58 prosentilla on vuokrapeltoa. Vuonna 2013 tiloilla oli keskimäärin 41,5 hehtaaria käytössä olevaa maatalousmaata. Suurin määrä tiloja on Etelä-Pohjanmaalla ja toiseksi eniten niitä on Varsinais-Suomessa, molemmissa noin 11 prosenttia tiloista.

Maatalous- ja puutarhayritykset
2010 - 2013

Maatalous- ja puutarhayritykset 2013

Viljanviljely yleisin tuotantosuunta

Viljanviljely on yleisin tuotantosuunta 36 prosentilla tiloista. Seuraavaksi yleisimpiä tuotantosuuntia ovat muu kasvinviljely ja lypsykarjatalous. Lypsykarjataloutta päätuotantosuuntana harjoittaa noin 16 prosenttia tiloista.

Tiloista noin 87 prosenttia on perhevilmelmiä. Maatalousyhtymiä tiloista on vajaat kahdeksan prosenttia ja osakeyhtiöitä reilu prosentti.

Lue lisää:

Maatalous- ja puutarhayritysten rakenne 2013

TYÖNTEKIJÖIDEN JA TEHDYN TYÖN MÄÄRÄ

Tiloilla työskentelee noin 150 000 ihmistä

Maa- ja puutarhatalous työllisti vuonna 2013 Suomessa noin 150 000 ihmistä. Heistä noin 57 000 oli viljelijöitä tai yhtymien osakkaita. Perheenjäseniä maa- ja puutarhataloudessa työskenteli noin 46 000. Vakituisesti palkattua työvoimaa tiloilla on noin 7 200 henkilöä.

Lyhytaikaisesti palkattua työvoimaa oli noin 40 900 henkilöä. Lyhytaikaisen työvoiman henkilömäärä tilastoitiin nyt ensimmäistä kertaa. Aikaisemmin on kysytty ainoastaan lyhytaikaisen työvoiman tekemän työn määrää.

Viljanviljely työllistää monia

Viljanviljelyn parissa työskenteli suurin osa työvoimasta, yhteensä 45 800 henkilöä. Heistä 9 200 oli lyhytaikaisesti palkattuja. Seuraavaksi eniten henkilöitä työskenteli lypsykarjataloudessa: yhteensä 27 400 henkilöä, joista 6 300 lyhytaikaista työvoimaa.

Tiloilla työskentelevien määrä ja tehdyn työn määrä vähenee

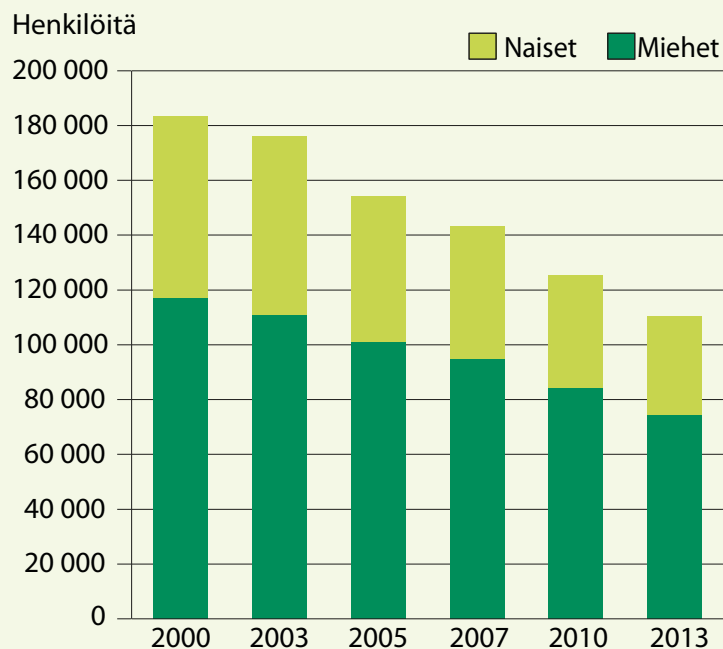
Maa- ja puutarhataloudessa työskentelevien määrä on vähentynyt vuodesta 2010. Todellista vähennystä ei pystytä tilastoista laskemaan, sillä maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärän tilastointia uudistettiin vuonna 2013. Aikaisemmin erillisinä olleet Maatilarekisteri ja Puutarhayrityskisteri yhdistettiin Maatalous- ja puutarhayrityskisteriksi.

Uudistus vaikuttaa jonkin verran tulosten vertailukelpoisuuteen aikaisemmin julkaistujen tietojen kanssa. Uudistuksen myötä pienimpien tilojen viljelijät eivät vuonna 2013 enää ole mukana maa- ja puutarhatalouden työvoimassa.

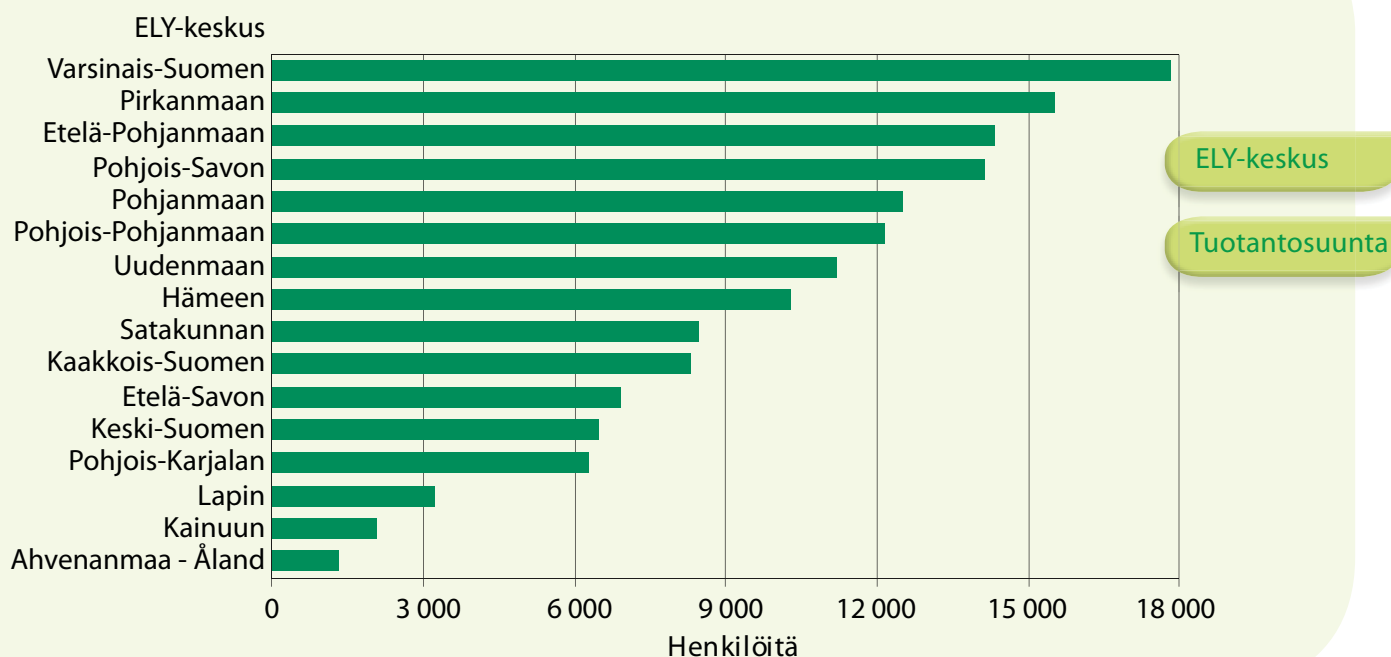
Lue lisää:

[Maatilojen tilastointi uudistuu](#)

Työvoima vuosina 2000 - 2013

Työntekijöiden lukumäärä 2013

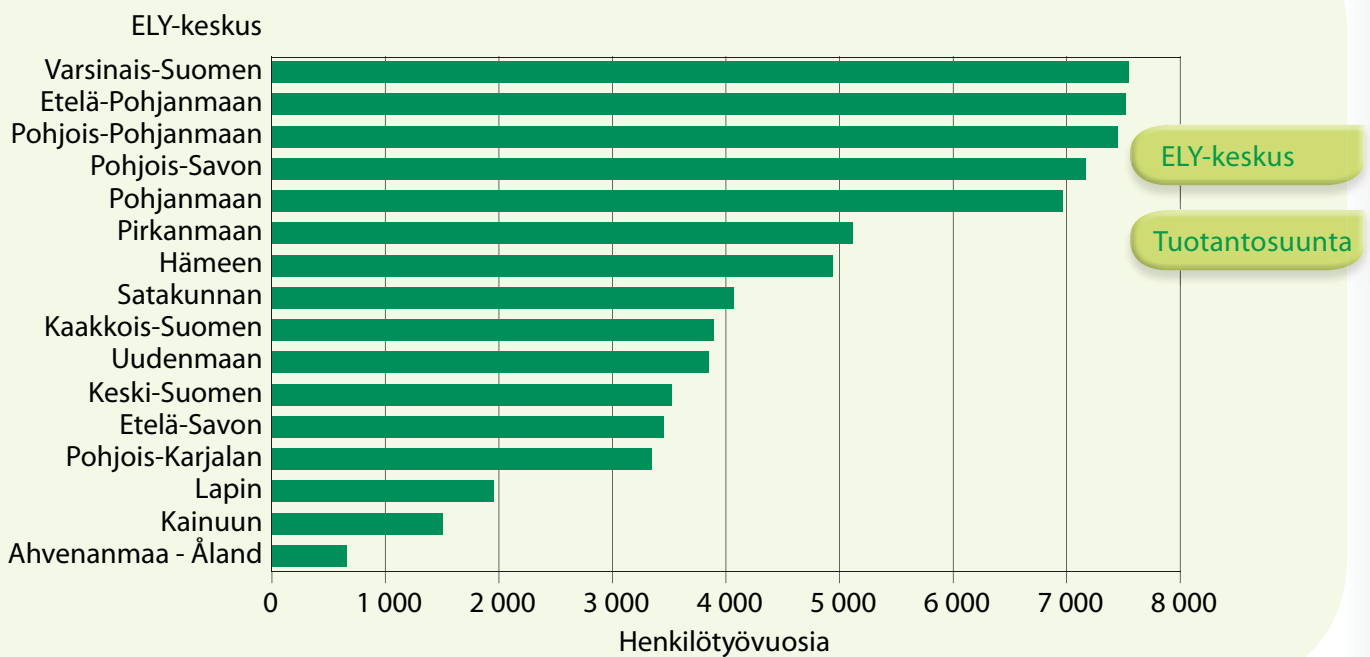

Uudistuksen vaikutus tehdyn työn määrään on pienempi kuin maa- ja puutarhatalouden työvoiman määrään. Henkilötyövuosissa mitattuna maa- ja puutarhatalouden työmäärä on vähentynyt noin 6 100 henkilötyövuotta, lähes kahdeksan prosenttia vuodesta 2010.

Vuonna 2013 maa- ja puutarhataloudessa tehtiin töitä yhteensä noin 73 000 henkilötyövuoden verran. Tuotantosuunnista lypsykarjatalous työllistää eniten. Maitoiloilla tehdään töitä noin 27 400 henkilötyövuotta. Seuraavaksi suurin työmäärä tehdään viljataloilla, noin 11 800 henkilötyövuotta.

Maa- ja puutarhatalouden vuosityömäärä 2013

Maatalous- ja puutarhayritysten työvoiman henkilömäärä suhteessa alueen väkilukuun 2013

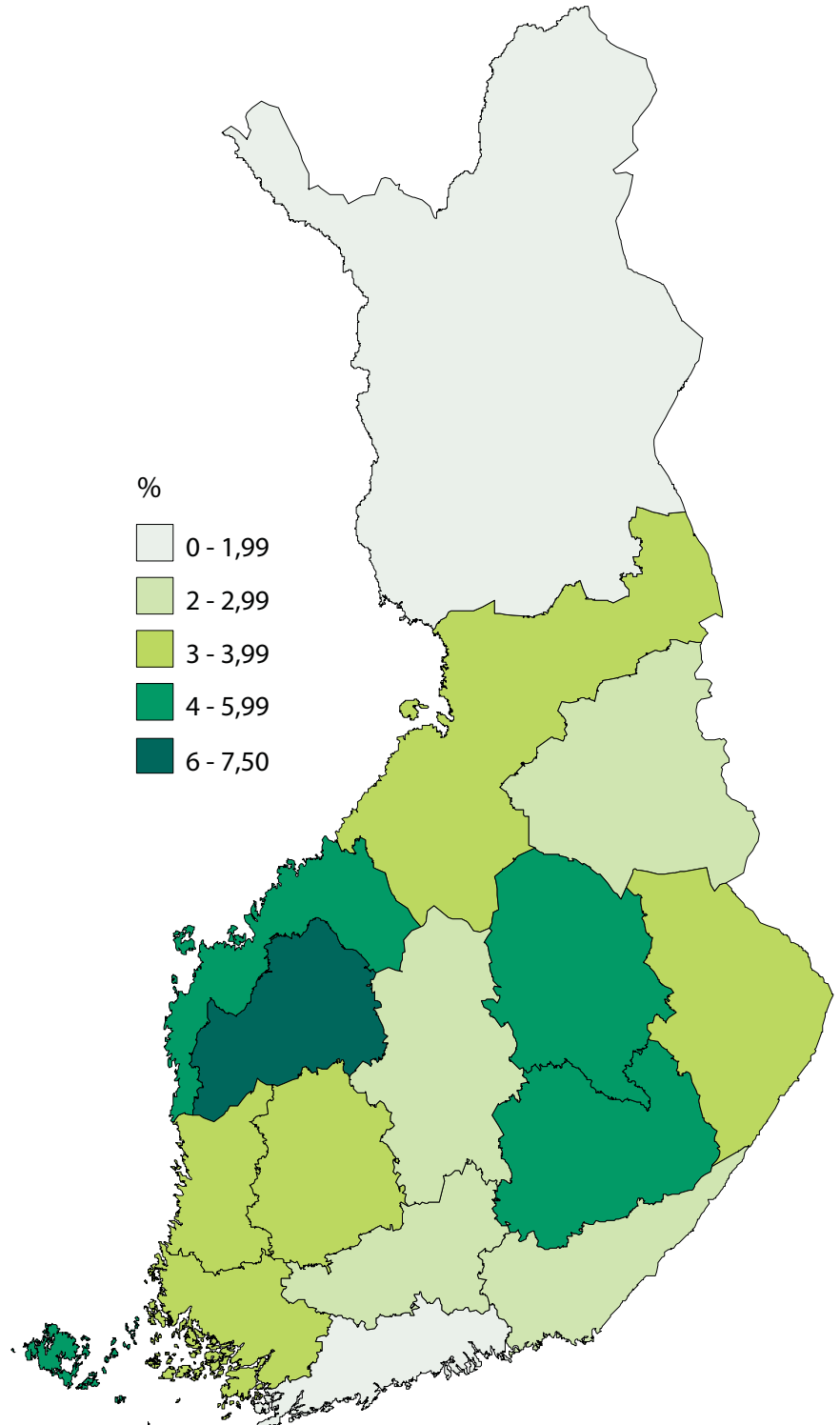
Suurimman osan töistä tekevät viljelijät ja heidän perheensä

Viljelijät, yhtymien osakkaat ja heidän perheensä tekevät 80 prosenttia maa- ja puutarhatalouden työstä. Vakituisesti palkatut tekevät kahdeksan prosenttia ja lyhytaikainen työvoima kuusi prosenttia töistä. Lyhytaikaisesti palkatut henkilöt tekivät vuoden aikana töitä keskimäärin vain 0,11 henkilötyövuotta.

Alueellisesti tarkasteltuna suhteellisesti eniten maatalous- ja puutarhayritysten työvoimaa on Etelä-Pohjanmaalla, jossa maatalous- ja puutarhayritysten työvoiman osuus on 7,4 prosenttia alueen väkiluvusta. Seuraavaksi suurin maatalous- ja puutarhayritysten työvoiman osuus on Pohjois-Savossa, Pohjanmaalla, Ahvenanmaalla ja Etelä-Savossa. Uudellamaalla maatalous- ja puutarhayritysten työvoiman suhteellinen osuus on pienin, vain 0,7 prosenttia alueen väkiluvusta.

Lue lisää:

Maatalouslaskenta 2010 - Työvoima

VILJELIJÖIDEN IKÄ JA KOULUTUS

Viljelijöiden keski-ikä noin 50 vuotta

Uuden Maatalous- ja puutarhayritysrekisterin vuoksi tiedot viljelijöiden keski-ikästä eivät ole vertailukelpoisia aikaisempina vuosina julkaistujen tietojen kanssa. Vuonna 2013 viljelijöiden keski-ikä yksityishenkilöiden omistamilla tiloilla oli 50,6 vuotta.

Nuorimpia ovat sika- ja siipikarjatilojen viljelijät ja vanhimpia kasvihuone- ja avomaan puutarhatuotantoa harjoittavien tilojen viljelijät. Pinta-alaltaan suurten tilojen viljelijät ovat nuorimpia.

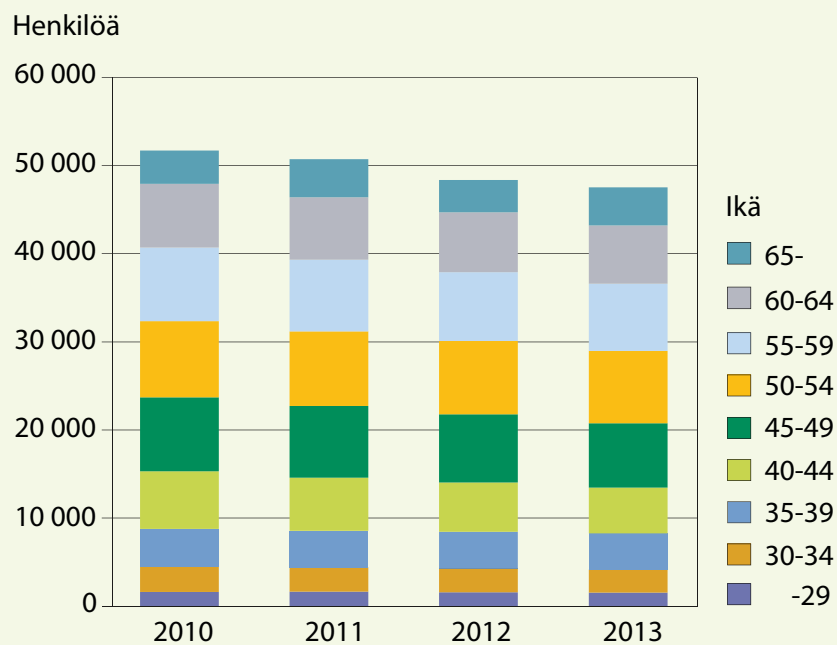
Kuinka maa- ja puutarhatalous tulevaisuudessa Suomessa työllistää? Tällä hetkellä noin puolet viljelijöistä on yli 50-vuotiaita ja suuri määrä viljelijöitä on jäämässä lähivuosina eläkkeelle. Kannattavuus vaikuttaa oleellisesti nuorten intoon jatkaa tilanpitoa. Jopa 28 prosentilla tiloista kannattavuuskerroin on tänä vuonna negatiivinen. Tämä tarkoittaa, että viljelijäperhe ei saa lainkaan palkkaa työstään.

Viljelijöiden ja yhtymien osakkaiden keski-ikä 2013

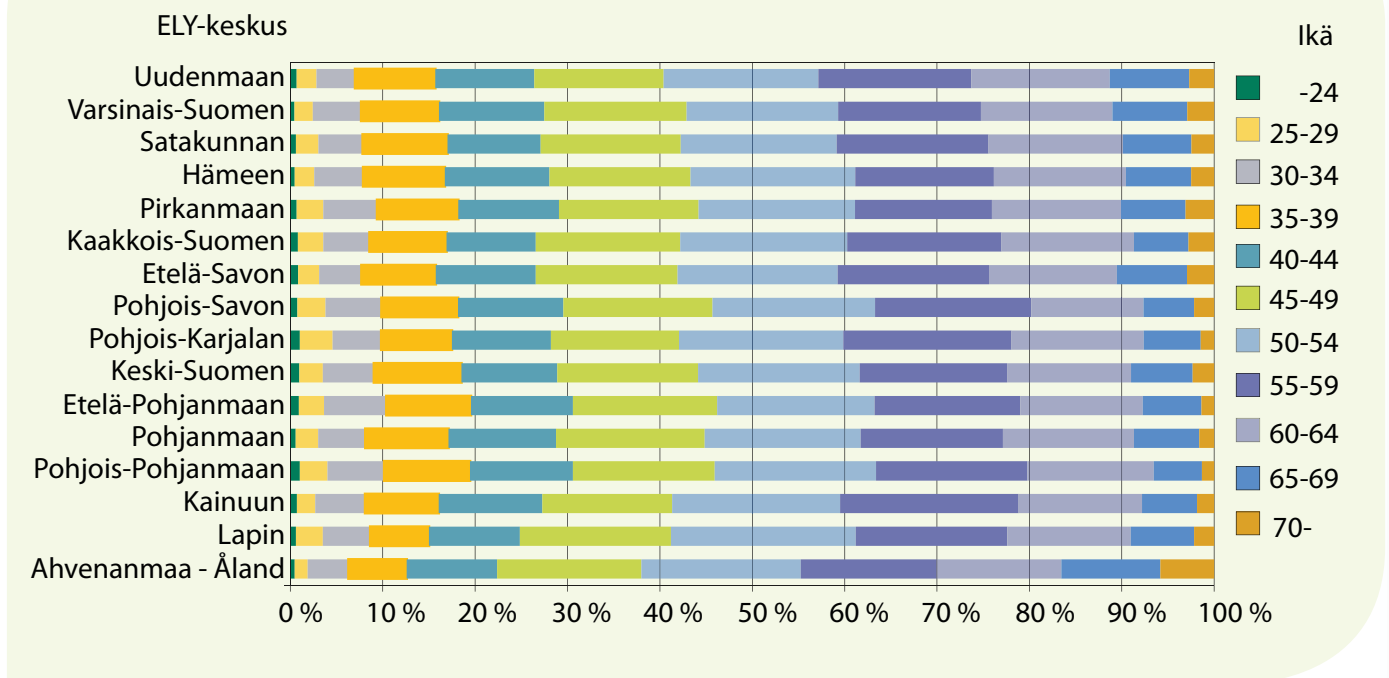

Viljelijöiden lukumäärä* viljelijän iän mukaan 2010 - 2013

* yksityishenkilöiden omistamat tilat

Viljelijöiden jakautuminen ikäluokkiin yksityishenkilöiden omistamilla tiloilla alueittain 2013

Alle 50-vuotiaita viljelijöitä eniten Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaalla

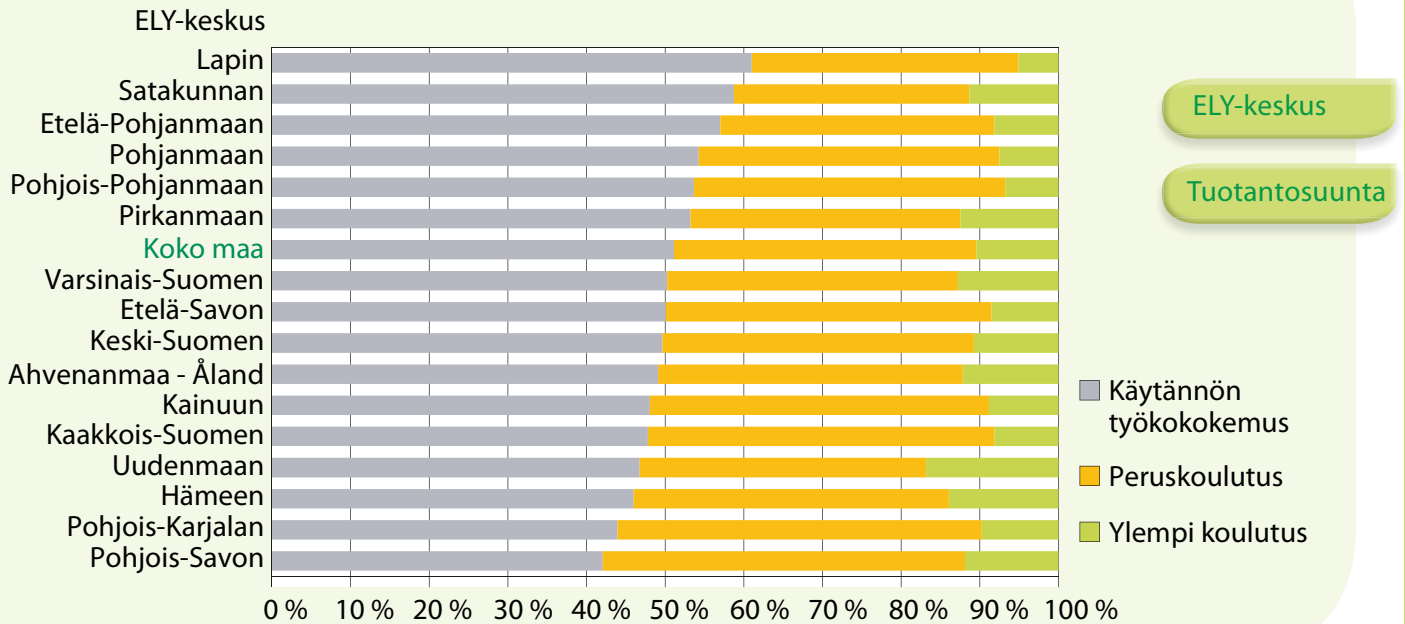
Alueellisesti tarkasteltuna keskimäärin vanhimmat viljelijät ovat Ahvenanmaalla, missä viljelijöiden keski-ikä on lähes 53 vuotta. Ainoastaan Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaalla viljelijöiden keski-

ikä on alle 50 vuotta. Muualla viljelijöiden keski-ikä on 50 vuotta tai enemmän.

Lue lisää: [Maaseudun tulevaisuus](#)

Tilan hoidosta vastaavan henkilön maatalous- tai puutarha-alan koulutus 2013

Alan koulutus on joka toisella viljelijällä

Maatalous- tai puutarhatalouden koulutus on joka toisella viljelijällä. Sikatilojen viljelijöistä alan koulutus on noin 74 prosentilla ja lypsykarjatilojen viljelijöistä 64 prosentilla. Vähiten alan koulutusta on muuta laidunkarjaa eli lampaista, vuohia ja hevosia pitävien tilojen viljelijöillä. Heistä noin 39 prosentilla

on maatalous- tai puutarha-alan koulutus. Huomattava on, että viljelijöiden muu kuin maa- ja puutarhatalouden koulutus ei näy mitenkään tuloksissa.

Lue lisää:

[Maa- ja puutarhatalouden työvoima 2013](#)

Maa- ja puutarhatalouden kannattavuudella on oleellinen merkitys nuorten intoon jatkaa tilanpitoa. Tällä hetkellä 28 prosentilla tiloista kannattavuuskerroin on negatiivinen eli viljelijäperhe ei saa lainkaan palkkaa työstään.

Lue lisää:

[MTT: Maatalouden kannattavuus sinnittelee hintapaineissa](#)

Maa- ja puutarhatalouden työvoima
Tilastovakka-julkaisusarja 5/2014

Sisältö:

Jaana Kyyrä, Tike

Taitto & toimitus:

Kaija Lehtilä & Sanna Kettunen, Tike

Ulkoasu: Viestintätoimisto Tulus Oy

Postiosoite
Tike
PL 310
00023 Valtioneuvosto
Puhelinvaihe 0295 300 300
etunimi.sukunimi@mmmtike.fi
www.mmmtike.fi

Tike

www.maataloustilastot.fi

ISSN 2342-2130 = Tilastovakka